

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrația tipografiei archidiecesane, Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la:
Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articule nepublicați nu se înapoieză.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Sibiu, 15 Maiu v.

„Elementele pentru o înțelegere între Anglia și Rusia” ar fi aflate. „Țărul a făcut concesiuni considerabile.” Iată scirile importante ce ne veniră preste London despre cestiuinea orientului.

De astă dată, sperăm, că puterile vor stăruī mai serios pentru realizarea congresului. Buna voință despre care vorbesce „Morning post” că o aduce Šuvaloff la London, a bună samă este aproape egală cu recederea Rusiei în formă dela tractatul de San Stefano ca tractat definitiv. Recedând Rusia dela tratat în cestiuinea Orientului avem o stare de lucruri cum o-a creat resbelul: tratatul dela 1856 suspendat și nimica pus în locul lui. Putele europene trebuie dar să grăbească ca să scrie ceva pe tabula rasă a orientului, regulându-l pe alte base mai corespunzătoare trebuințelor populațiunilor ce'l locuiesc.

Congresul, este verosimil că se va întruni, însă va aduce el Europei și pacea definitivă? În tractatul dela San Stefano sunt date pe față numai intențiunile Rusiei și totala slabiciune a Turciei. Nu se scie însă ce voiesce Anglia, carea numai a negat până acum ceea ce a afirmat Rusia, nu se scie ce voiesce Austria-Ungaria, carea a vorbit până acum numai în general de interesele ei în orient, fără de a le preciza, nu se scie ce voiesce Germania, carea susține că n'are interes în orient, de și susținerea ei nu se poate lua ad litteram, nu se scie ce voiesce Italia, care ca vecină a orientului nu poate fi indiferentă față de comerciul levantin, tot așa puțin se scie despre Franția ce voiesce, carea nu poate fi indiferentă față cu orientul, fără de a jertfi cu totul politica ei tradițională din orient, pentru carea a versat mult sânge și avere.

În congres tōte interesele statelor enumărate se vor arăta în forma de

pretensiuni. În congres se va vedé interesele căror staturi încap unele pe lângă altele și a căror se opun unele altora. Din congres va putea fi o grupare hotărâtă a puterilor. Dar gruparea puterilor ce se va ivi în congres poate fi și isvorul unor complicații noi, cari dela masa verde pot prea ușor trece ca să fie deslegate pe câmpul de luptă.

Noi presupunem că multe dintre puteri vor rationa astfel și fiind presupunerea basată numai în cāt va pe realitate urmăză că decă nu tōte, cele mai multe dintre puteri caută prin congres să căștige numai timp, pentru a se pregăti pentru deslegarea ulterioară a cestiuunei orientului cu armele în mānă.

Ar fi puțin căștigul acesta pentru Europa, cānd congresul ar fi numai o pausă până la începerea unui resbel în dimensiuni mai mari. Dar cu tōte aceste va aduce cel puțin o clarificare în raporturile dintre puteri. Pe cānd ceea ce este iarăși forte de temut, o conflagrație nouă, fără de a premerge congresul, ar fi identică cu o confuзиune generală, carea în deosebi pentru staturile mici și pentru populațiunile orientale ar fi forte păgubitore.

Elemente pentru o precipitare a lucrurilor sunt destule. Armatelor, carei stan față în față în general Constantinopolei, spiritele intăritate în Constantinopole, carei în dilele din urmă au mers cu escusele până a causa versări de sânge, sunt în stare de a pune orientul, și după dinsul, Europa în flăcări, așa încă să nu fie nime în stare de a prorocă că ce sfărșit vor ave.

Mai bine ar fi dacă congresul ar afla cheia deslegării cestiuunei fără de repetirea resbelului. Acăsta o sprijinim însă ca o dorință în interesul tuturor popořelor europene, cu tōte că situația nu e de așa, încă să puntem și speră afilarea unei deslegări pe cale pacinică, nemijlocit de congresul ce ni se spune că se va întruni.

Revista politică.

Din Buda este se scrie, că agitația pentru alegerile la perioadă cel nou al dietei sau început. „Opoziția reună” printre un placat îndreptat către alegători, după ce înșiră multe păcate de ale guvernului lui Tisza apelază la iubirea de patrie a fiecarui cetățan și provoca la intrare în partida ei.

În 25 Maiu n. s'a deschis delegația ungură; nefiind proiectul ce avea să vină la desbatere terminat, delegația a lucrat în comisiuni.

Ocuparea insulei dunărene Ada Kaleh, pusă în perspectivă prin telegramă din Viena dela 24 Maiu, a devenit faptă. Cetim în mai multe direcții de telegramă din care rezultă: că la 25 Maiu garnizoana turcă s'a depărtat din Ada-Kalch și îmbarcânduse pe un vapor a pornit spre Bosnia. Garnizoana turcă număra 600 soldați. În aceeași zi pella ameidi 140 fețiori din reg. c. și reg. de infanterie, staționat în Orșova au ocupat fortărea.

Scirile positive despre congres întârdie, cu atât mai mult sunt conjecturile, carei sunt tot atâtea speranțe că congresul se va întruni. O telegramă din Viena dela 26 Maiu n. spune că „Journal de Debats” anuncie: Călătoria lui Šuvaloff a obținut rezultatele cele mai satisfăcătoare. Rusia se învoiesce a substerne tratatul dela San Stefano congresului. „Agence Havas” constată buna înțelegere între Rusia și Anglia și adauge: îndată ce tōte puterile vor fi consimțit, Germania va emite invitatările la congres; și probabil că acăsta se va face mâne. Basele înțelegere și formula de invitatare încă nu sunt cunoscute. Altă telegramă din London anuncie, după „Observer”, că asupra propunerilor aduse de Šuvaloff încă nu s'a luat nici o hotărîre, care să formeze în cele din urmă baza la regularea punctelor de certă în privința condițiunilor con-

gresului. Cu tōte că scirea despre înțelegere este prematură, speranțele nu sau împuținat de loc. — Atâtă deocamdată despre congres.

Îndreptădu-ne privirile asupra situației unei armate în orient, afărm, după „Bohemia”, căreia i se scrie din Galați, că trupele rusescă se mișcă pe nesimțite spre Muntenia și Basarabia română. După părerea comandanților se fac pregătiri de resbel contra Austriei. Spre scopul acesta mai multe regimenter rusescă au plecat spre Focșani și Adjud. Oficerii rusescă observă imingerea trupelor austriace spre Transilvania cu neliniște și neîncredere. Români, față cu mișcările ostentative ale Rușilor spre Olt, au spus o verde, că nu se vor da înălături dinaintea unei lupte, pentru că astăptă succurs din partea Austriei.

La aceste reflectă „S. d. Tagblatt”: După o scrisoare privată din Slatina putem asigura pe „Bohemia” că nu poate fi vorba de o luptă între Ruși și Români, de ore ce între oficerii ambelor armate este comercial cel mai cameradal, ca și cānd ar fi membrii unei și aceleiasi trupe.

De altă parte la „Polit. Corr.” se scrie din Constantinopol, că Rusia dela San Stefano capătă sucurse forte considerabile, care se întrebunțează pentru intărirea celor două poziții paralele rusescă dinaintea Constantinopolei.

Altă scire (Polit. Corr.) dela București spune, că conform dispozițiunilor cuartirului general, a plecat dela corpul al 11, care ocupă linia Giurgiu-București, 5 baterii spre Răgrad, unde se vor dirige și alte trupe. Mișcările aceste, se dă cu socotă, că au de scop vre-o hotărîre seriösă a generalului Totleben și așteptă de a efectua la casă de lipsă evacuarea Sumlei și cu forță.

FOIȚA.

Suveniri din viața scolară.

II. Scola din orașul B.

(Urmare.)

Las că eram de sărit în lună; dar apoi o bună porție de vergi nu o-am căpetat pentru nebunii. Cartea imi era de feliul ei urită. Dar apoi încă cartea nemțescă. Pentru ea n'aveam odihnă. Ne punea să învețăm de rost nește poesii, din cari eu nu primeam bōmbă. Si ori cāt me sileam de frica vergilor să înveț, nu puteam de m'ar fi tăiat bucăti. O dăță ne-a dat dascălu să învețăm o poesie, dicând că cel ce nu o va sci va căpeta bătăe. Si cel din tāiu care n'a sciut o am fost eu. Dascălu sa ținut de cuvēnt și mi-a tras cinci, cu făgădință că dacă pe diua următore nu voi sci, voi căpeta indoit. Întrebăt în diua următore, nam sciut, iar dascălu m'a pedepsit cu un număr indoit. Iar aceste dece sau repetit în mai multe dile după o laltă, și poate nu sar fi

sfîrșit cu una cu două până la capitolul anului, dacă u'ar fi uitat dascălu. Nu sciu cum sa intîmplat cum nu, destul că din astă pricina eu am căpetat o ură nedumerită în potriva învețării de rost. Iar de acătă ură nu m'am putut desface nici în vîrstă mai inaintată. —

La capitolul anului din tōte am căpetat clasă bună, numai din nemție nu. Si cu tōte acestea am fost promovat în clasa a doua, unde am învețat și nemțescă mai mult. Din a două și a treia clasă nu-mi aduc aminte de intîmplări vrednice de pus pe hârtie. Atâtă sciu că timpul cel mai dorit și mai binevenit era acela, când ni se da ferii. Cu cāte 2—3 dile inainte se făceau pregătiri de călătorie — se înțelege pe jos. Că iapa cea négră venea cam a rare ori după mine, iar mersul meu a casă era regulat de 3—4 ori pe an. — Din scolă îmi aduc atâtă aminte, că cu cāt era dascălu mai bun cu mine, cu atâtă îmi dam mai mare silință, și din potrivă: o vorbă aspră a dascălului era în stare să me dăbeleză, să me facă ca să-mi

perd tōtă voia și să nu înveț nimic. Sciu că sub un dascălu, care mereu me lăuda aducându-me de pildă celor a lații scolari, am făcut minuni de strădanie: aș cāt, dacă aş fi sciu nemțescă, eu aş fi fost cel dintâi între toți.

Pre cāt a fost de binefăcătoare înriurința ce o avu asupra mea purtarea cea blândă și insuflătoare o dascălului de care am vorbit, pe atâtă a fost de nefericită a altuia, de care voiu vorbi căteva cuvinte. — În anul al patrulea am avut din nefericire un dascălu, B...r

Acest dascălu B...r era omu naibei. Pre cānd de o parte era vai de pelea noastră, dacă ne lua gura pe dinainte și nu-i diceam „Herr Praestantissime” (Domnule cel mai destins, cel mai ecsezent, cel mai minunat), pre atunci de altă parte, nu ne bucuram de altă numire din partea lui, decăt: „Schuft von einem Walachen „N“” (ticălosul de român, cutare), stinkender Walach „N“” (românul puturos, cutare) și a. Că cerea de la noi să-i dăm o numire așa de strălucită, nu me supăra, căci

credeam că așa se cuvine, dar că nu me bucuram de un cuvēnt bun din gura lui, ci ori sciam ori nu sciam, ori me purtam bine, ori rău: eu tot „stinkender” și „Schuft von einem Walachen” să fiu numit — acăsta me supăra așa de amar, încăt mi-am perdu tōtă voia, m'am făcut în urmă nepăsătoriu de ori ce ne spunea. Firea mea cea viorie, neastimpărată, l'a făcut să me iae la ochiu și, cu vină și fără de vină, să me croeșcă cu băta fără lec de milă. Acăstă purtare neomenosă așa frică mi-a băgat în óse, de și după 5—6 ani încă me visam cu děns. Si acum îmi aduc aminte cu grōză de o lovitură ce mi-a dat odătă peste cap. Un băiat adeca, prin o schimositură ce a făcut către mine m'a făcut să me umfle risul. Când m'a vădut Herr Praestantissime că răd, fără să me întrebe ce și cum, a ridicat trestia, ce o avea totdeauna amâna, și așa mi-a dat o lovitură peste cap, nu mai țin minte după care metodă pedagogică, de sa încolăci trestia de deasupra ochiului drept peste frunte și până către céfă. Se în-

Dela sinodul archidiecesan.

Sibiu în 3 Maiu v. 1878.

Sedinta a IX si X.

Dintre obiectele pertractate în sedința a IX dăouă au fost de un interes mai deosebit, odată raportul presidial prin care se arată cauzele din cari nu s'a împărțit la timp ajutoriul de stat și din cari nu s'a infătișat la înaltul tron deputațiunca alăsă în sesiunea anului trecut, cu scop de a mijloci restabilirea hotărârii primitive față de acel ajutoriu; apoi propunerea presidiului prin care se intenționează regularea dreptului testamentar al arhiepiscopului.

Pe baza actelor presentate de presidiu comisiunea generală prin raportul seu A. Trombița arată că, întârzierea cu împărțirea ajutoriului de stat pe anii 1876 și 1877 s'ar escusa prin conclusul sinodului din an. tr. care dice expres că, până ce deputațiunea nu va fi făcut pașii de lipsă pentru restabilirea resoluției prea înalte în cuprinsul ei primitiv, până atunci ajutoriul să nu se împartă.

La aceste presidiu mai adauge că, conform acelui conclus n'ar fi fost în drept să ridice nici banii de la stat; fiindcă deputațiunea nu s'a putut duce până acum și de ore-ce în urmă ar fi fost provocat de ministru de repetite ori a ridică acei bani până la un termen hotărît, căci altcum iși perdea dreptul de a mai face pretensiune la densus, totuși a creștut de bine a ridică acei bani și a dispune împărțirea lor chiar în opoziție cu conclusul sinodului din anul trecut.

În ce privesc neconducerea deputațiunei amintite, acăsta se escusă odată prin turburările și agitațiunile politice din patrie din anul trecut, agitațiuni, cari ar fi făcut să pără consult a nu conduce o deputațiune națională la Maiestatea sa, pentru a nu da publicului și durnalisticiei iritate anexă la comunitatea românească de misiunea deputațiunei; apoi — și acesta ar fi motivul principal, — pentru că Esl. Sa părintele arhiepiscop, cunoșcând predispozițiunile factorilor normativi ai regimului de față și prevădând rezultatul negativ al deputațiunei, n'ar fi voit să-si închidă calea pentru dobândirea unui rezultat mai favorabil pe viitoru în timpuri mai normale.

Față de aceste motive comisiunea propune următoarea resoluție: Sinodul privesc împărțirea ajutoriului de stat pro 1876 și stadiul în care se află împărțirea aceluiajutor pro 1877 de fapte impline, ce s'au efectuit în contra conclusului sinodului din an. tr. pe responsabilitatea părintelui arhiepp.

lege că de dorere nu mi-am putut opri plânsul, în butul poruncei lui că să tac. Iar dacă a vîndut că eu nu-i dău ascultare, a început a me măsura peste spate cu trestia, de tot m'a făcut vînăt, până ce a trebuit să tac. Dar când am eșit din scolă, eu nu puteam suferi pălăria pe cap, aşa me ustura.

Ajungând la cuartir m'am uitat în oglindă. Pe fruntea mea era o lungă vînătă-negru, de părea că mi-au pus lipitori. Si dunga acăsta s'a cunoscut mai bine de o septămână. — Numai sub Herr Praestantissime B...r am putut cuprinde întrégă puterea prorociei, cu carea me spăriau când eram mic. Nu gândeam la altă decât numai la bătaie și batjocuri, și nu visam altă decât pe Herr Praestantissime dicându-mi „Schuft etc.“ și plesnindu-me cu trestia. Atâtă spaimă băgase în mine și atâtă ură către scolă, de pismuiam pe copiii, cari nu umblă la scolă, ba în mai multe rinduri îmi veniră și gânduri să iau lumea în cap, ori să me arunc în apă. De învățat, de la o vreme nu mai era vorbă,

și declină de la sine ori-ce consecuente prejudiciouse.

Mai departe sinodul constată cu părere de rău că, motivele însărate în raportul presidial nu justifică pe deplin amânarea conducerii deputațiunei la prea înaltul tron. — Drept aceea sinodul susține conclusul seu din an. tr. încât privesc ducerea deputațiunei și însărcinăză pre acăsta a asternere la timp potrivit omagiala noastră rugare la Prea înaltul tron.

Dep. Z. Boiu consimte cu părerea comisiunei în partea, prin care se privesc de nejustificată de ajuns atacarea cu deputațiunea, căci în internul monarhiei noastre n'ar fi fost nici o turburare, și dacă a fost, ea a provenit dela alții, nu dela clerul și poporul român; este însă în contra comisiunei, în ce privesc ținerea și mai departe în suspensu a împărțirei ajutoriului. Pentru aceea face amendamentul: împărțirea ajutoriului de stat pro 1877 și viitoru consistoriul să o efectuească fără amânare între marginile împregiurărilor date.

Presidiul deslucesc mai pe larg pedecile provenite din împregiurările politice, și se miră, cum de pote preținde un om practic să se facă un pas de mare importanță chiar și atunci, când se prevede ca de sigur în loc de reușire un rezultat dăunos pentru biserică.

Dep. Iosif Pușcariu sprinse propunerea comisiunei, doresc însă să se hotărască că, deputațiunea să mărgă nu „la timp potrivit“ ci „cât mai curând.“ În același înțeles în cât privesc deputațiunea vorbesc și dep. Cristea.

Dep. P. Cosma afă de îndestulătoare motivele aduse pentru neînfățișarea deputațiunei la Preainaltul tron, este însă de părere a se susține protestul ce s'a dat în contra ingerenței statului în trebile bisericesci, prin aceea că, ministerul să a rezervat dreptul de a împărți și densus deadreptul din acel ajutoriu la profeti și comune bisericesci cari se vor îndrepta la densus spre acest scop.

Dep. I. Raț propune sinodului spre decidere: procederea presidiului în cauza deputațiunei este justificată prin deslușirile date. Punându-se propunerile la vot.

Prin majoritate sinodul privesc propunerea dep. Raț cu amandamentul dep. Boiu și cu acea parte din propunerea comisiunei, care cere ca deputațiunea să se prezinte la timp oportun la locurile mai înalte.

Al doilea obiect mai important a fost propunerea presidiului făcută din incidentul pertractării actului fundamental al fundațiunei Șaguniane, propunere prin care avé să se reguleze

părea că-mi ard mâinile când luam carte amână. Si apoi și când me puneam cu tot adinsul să înveț gândul îmi sbura la Herr Praestantissime, care mi se înfățuia cu trestia gata să și-o măsuresc pe mine, și — nu pu team înveța, Urmarea a fost că la sfîrșitul anului am mers acasă încărcat de .. secunde.

Așa dară tot nu era să me scap de Herr Praestantissime, ci să repeștesc anul. Dar de cât un an, ca cel trecut, mai bine mörte, am dîs în gândul meu.

Iar tata, pre lângă totă asprimea sa, nu m'a certat, ci după ce mi-a ținut o lectiune scurtă, mi-a dîs că de astădată am iertare. Apoi, după ce i-am repetat hotărirea mea, de a voi mai bine să me omore, decât să me mai ducă la dascălu B...r, sa hotărît să me ducă la scolile din Blaj.

Așa dară, după un curs de alti patru ani, de la scolile nemțesci din B., mi-a fost ursit să merg la Blaj, cu capul plin de nemție și testimoniu de .. secunde.

(Va urma)

pe viitoru dreptul testamentar al arhiepiscopului. În acea propunere presidiul dise: că sinodul recunoscătoriu al faptelor mărețe ale fericitului arhiepiscop... primește cu multămită dăruirile marelui fundator, dar acăsta pe viitoru să nu învolve nici o consecuță în prejudețul § 8 din st. org. după care arhiepiscopul are drept să facă testament numai despre jumătate din averea sa.

Prin acăstă propunere presidiul declară că voiesc a preveni, ca nucumva din cele petrecute să se formeze pe viitoru argumēnt: că și cum episcopul ar putea face testament despre întrăga sa avere, fie că ar pe scopuri curat bisericesci, cea ce nu convine cu canónele și cu statut. org.; de altmîntre în simțul seu, că și-a făcut detorința, remâne linisit ori-ce conclus va lua sinodul în acăstă cestiune. Comisiunea generală, care per tractase acest obiect, a propus trecerea la ordinea dilei, fiind cestiunea regulată prin dispoziționi legale.

Dep. N. Străvoiu arată că acăstă propunere ar fi superfluo. St. org. și canónele regulăză acăstă afacere. Șaguna și despre jumătatea, despre care ar fi putut dispune în favorul rude-niilor sale, a dispus tot în favorul bisericiei. Dacă el și despre ceeaială parte a făcut în testamentul său unele dispoziții, aceste au a se privi mai mult ca o părere, cum ar dorî densus să se folosescă mai bine acea avere. Un prejudeț nu s'ar crea nici odată, căci este cauza de drept civil; cu codicele amână se poate returna ori când un testament făcut în contra legii.

E pentru trecere la ordine preste acăstă propunere.

De asemenea părere sunt și dep. Dr. Hodoș, Răcuciu și Cristea.

Punându-se cestiunea la vot se privesc a trece la ordinea dilei, de ore-ce st. org. regulăză dreptul arhiepiscopului de a dispune asupra averii sale.

Restul ședințoi și ședința următoare a X, a fost ocupate prin raportul comisiunei pentru bugetul casei, al comisiunei pentru stabilirea bugetului consistoriului și al comisiunei pentru propunerii.

După ce s'au făcut dispozițiunile de lipsă pentru autenticarea protocolelor ședințelor din urmă, presidiul a declarat sesiunea anului present de încheiată.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Sibiu, 13 Maiu v. (Adunarea gen. a sodalilor români din Sibiu. — Petrecerea dela 3 Maiu). Vedând că nu se face nici o amintire despre unele lucruri, cari pentru noi români au destulă importanță, mi permit a împărtăși următoarele:

La 30 Aprilie a. c. după amădi la 4 ore, Reuniunea sodalilor români de aici era întrunită în adunare generală extraordinară, pentru regularea unor afaceri, cari nu se putură regula mai înainte. Adunarea fu deschisă în localul Reuniunei de presidentul ei, dl. N. Cristea. Aceasta după o scurtă introducere a pus la inima membrilor Reuniunei însemnatatea industriei în toate timpurile, cu deosebire în dînile noastre. Demonstra că înriurință are industria asupra societăței omenesci și a staturilor moderne. Arată că aceste se asamănă unor grădini și cum foști și mai năiente (N. Cristea și N. Simion), era casariu ales pe George Bogorin cismariu, control. pe N. Marcu tapesieriu, notariu pe Vas. Petruț pantofariu. În comitet săn ales: Vas. Chereși cismariu, Eutim. Muntean econ., Dan. Dipon pantofariu, Teod. Mihailovici culerariu; supl: Dum. Salciu pantofariu, Const. Dragos pantof, I. Caien pantof, I. Ionăș pantofariu.

Cu aceste se termină ordinea dilei și s'a terminat și ședința adunării. Din raportul comitetului amintim că în decursul anului a contribuit foarte mult la înaintarea Reuniunei Dl. paroch și prof. de cântări Dem. Cunțan și Dl. N. Petrescu, cel dintâi

pe; cum inse Franția prin industria și în legătură cu acăsta prin comerțul ei și agricultura sa în timp preștă asteptarea scurt și-a plătit datoriile sale, și-a vindecat ranele belului și cum astădi prin expoziția sa dă dovezi lumei că sa recule și sa pus érași în rînd cu societățile cele mari, cari reprezentă cultura europeană..

Arată că talismanul industriei frâțeze cu care poate face ea minunea acăsta este împregiurarea carea trebuie scăpată din vedere de nici industria și carea a atras de mult atenția altor popore invecinate și cu industrie desvoltată. Împregiurarea acăsta este, că francusul nu numai industria productiv, dară el are și un gust estetic forte desvoltat și că cu ajutorul acestuia el scie să dea productelor lui un esterior plăcut. Pe lângă comoditatea ce o oferă productele industriei franceze se alătură și frumosul sau eleganța productelor lui. Prin acăsta industria francez devine superior colegilor sei, de unde vine și cautarea mai mare a productelor lui și indemnul de a lua demulteori și alți industriași refugiu la firme, de și neadeverate, cari dau productelor timbru francez. În Germania unde industria încă este destul de înaintată se scriu cărți și se recomandă a se lucra prin scole de meserii la desvoltarea, gustului frumosului, unicul mijloc de a pută ființe industria germană concurența celei franceze.

Din aceste se năștesc vorbitorii a deduce și pentru industria noastră lipsa nu numai de a invăța cum să alcătuiesc cutare sau cutare produse de industrie, ci cum să dea productului seu și un esterior plăcut. Acăsta o găsesc că e neapărat de lipsă mai ales la noi, unde industria are să se lupte cu mai multe neajunsuri decât în Germania, și unde neajunsurile vor mai fi în timp mai indelungat, de ore ce serăcia cea mare și generală va fi în mult timp încă în loc industria. Cu toate neajunsurile nu trebuie desperat. Însuși guvernul este convins astădi că trebuie sprinținit tot ce înțează buna stare materială a cetățenilor. Dacă astădi încă nu s'au afărat totale mijloacele adevărate cari să ducă sigur la scop, ele se vor afla mâne: industria sunt datori a căuta din toate puterile lor să o aducă și la noi în teră la înălțimea ce i se cuvine. Iată dar misiunea cca frumosă și importantă a industriașilor nostri, cari împlindu-ori vor face un serviciu forte mare națiunii și patriei.

Cam aceste și altele de felul acesta le a rostit amintitul president înaintea auditului care ascultă cu ceea mai inordnată atenție aprópe în timp de o oră.

După terminarea discursului care s'a primit cu aplaus, comitetul și detectul raportul seu anual, în care pre lângă cele obiceinuite mai regulă, respective propuse spre regulare și unele afaceri privitoare la tacsele restante a le unor membri.

Terminânduse și aceste, adunarea a proces la alegerea comitetului și-a ales pres. și vicepres. unanim pe cei foști și mai năiente (N. Cristea și N. Simion), era casariu ales pe George Bogorin cismariu, control. pe N. Marcu tapesieriu, notariu pe Vas. Petruț pantofariu. În comitet săn ales: Vas. Chereși cismariu, Eutim. Muntean econ., Dan. Dipon pantofariu, Teod. Mihailovici culerariu; supl: Dum. Salciu pantofariu, Const. Dragos pantof, I. Caien pantof, I. Ionăș pantofariu.

Cu aceste se termină ordinea dilei și s'a terminat și ședința adunării.

Din raportul comitetului amintim că în decursul anului a contribuit foarte mult la înaintarea Reuniunei Dl. paroch și prof. de cântări Dem. Cunțan și Dl. N. Petrescu, cel dintâi

instruind gratuit pe membrii în muzica vocală și cel din urmă asemenea în cunoștințe istorice.

— În toți anii sau obiceinuit aici a se intruni românii în școală, resp. să rea de 3 Mai la o petrecere de sărbătoare cu disertații, declamații, muzica vocală și instrumentală și în fine și cu joc. În anul acesta petrecerea, fără bine cercetată, a fost una din cele mai plăcute, și pentru eleganță și bunul gust în tot ce a venit din partea junimii arangiatore ea s-a deosebit mult de petrecerile din anii trecuți. Dl. N. Bran de Leményi a fost la înălțimea recerută ca disertator. Sau distins domnii Iuliu cav. de Pușcariu și Vict. Pop cu producția dlor în violină și corul sodalilor români în execuarea a trei piese: „D este aptătă“; „Mai tătare“ și „Ca un glob de aur“ Execuarea piesei „Mai tătare“ a fost esențială.

La masă a fost și toaste dintre care amintim pe al dlui protop. I. Popescu pentru junimea a dlui Radu Popea pentru literatura română și al dlui An. Trâmbițaș pentru armonia între betrâni și juni. Au mai fost și altele. Petrecerea a fost inițiată și a ținut până târziu după model nășteștei, când abia se îndurau petrecătorii a părăsi grădina lui Hermann, unde avu loc petrecerea.

Statutele

Reuniunii învățătorilor români dela scările confesiunali gr. or. din diecesa Caransebeșului.

I. Titlul, scopul și mijloacele Reuniunii.

§. 1. Reuniunea portă numele: „Reuniunea învățătorilor rom. dela scările confesiunali gr. or. din diecesa Caransebeșului.“

§. 2. Reuniunea are de scop asocierea tuturor învățătorilor rom. gr. or. din diecesa Caransebeșului, ca așa că puterii unite să poată conluca:

- a) pentru promovarea culturii generale și înmulțirea cunoștințelor scientific, pedagogice și didactice între membrii participatori și pentru perfecționarea și lărgirea celui mai corespunzătoru și practic metod de învățămînt;
- b) pentru înaintarea scările și a culturii poporului în toate direcțiunile;
- c) pentru ameliorarea stării materiale a învățătorilor;
- d) pentru înființarea unui fond, din care $\frac{2}{3}$ se vor întrebui pentru ajungerea scoperilor culturali, iară $\frac{1}{3}$ pentru ajutorarea membrilor deveniți în lipse și neajunsuri.

§. 3. Spre ajungerea acestui scop Reuniunea

- a) va ține adunări publice, în cari se vor ține disertații scientific, se vor discuta cestioni pedagogice și didactice, și de acele cari privesc desvoltarea și perfecționarea învățămîntului poporului, și asupra acestora va aduce decizuni merită;
- b) va înființa și susține o bibliotecă centrală, precum și — amesurat puterilor materiali — biblioteci pentru despărțimintele sale.

§. 4. Ajutorarea membrilor din fondul Reuniunii se va face pe baza unor norme separate, elaborate spre acest scop de adunarea generală.

II. Membrii Reuniunii, drepturile și datorințele lor.

§. 5. Reuniunea se compune din membri

- a) ordinari, b) fundatori, c) ajutători și d) onorari.

§. 6. Membri ordinari la aceasta Reuniune pot fi toți învățătorii și învățătorile rom. gr. or. dela scările inferioare, superioare și civili poporali, așa și profesorii dela instituții preparandiali, teologice și reali, preoți și asesorii referenți ai senatului școlar din întrăga diecesă a Caransebeșului.

Acești membri se înscrua pentru tot timpul funcționării lor ca atari; la intrare

dau declarăriune în scris și se obligă a solvi în tot anul o tașă de 3 fl. v. a.

§. 7. Membri fundatori pot fi persoane de religiunea gr. or. rom. fără diferență de secs, cari contribuie pe sama fondului Reuniunii odată pentru totdeauna o sumă cel puțin de 20 fl. v. a.

§. 8. Membri ajutători pot fi persoane fără diferență de secs, religiune și naționalitate, cari în decurs de 3 ani contribuie în favorul fondului cel puțin 2 fl. v. a. în fiecare an.

§. 9. Membri onorari la aceasta Reuniune pot fi persoane de orice confesiune și naționalitate, cari și au căstigat merite însemnante pe terenul pedagogic-didactic și literar, sau pe terenul bisericii și școlii rom. gr. or. confesiunali.

§. 10. Membri ordinari, fundatori și ajutători se primesc prin adunarea generală și prin comitet, care va raporta aceleia despre primire; iară cei onorari se primesc numai prin adunarea generală.

§. 11. Toți membrii fără deosebire au drept în adunările generale și în adunările despărțimintelor Reuniunii a face propunerii, a ține disertații și a lua parte la desbateri; dreptul de votare însă nu au numai membrii ordinari și fundatori.

§. 12. Numai membrii ordinari sunt îndreptățiti a pretinde ajutători din fondul Reuniunii.

§. 13. Membrul care nici după un an nu solvesce tașa prescrisă va fi constrins la solvire pre cale legală.

§. 14. Acei membri ordinari, cari abdică de funcțiune, pot rămâne și mai departe în calitate de membri, dacă voiesc; la din contră sunt îndatorați și însinuă în scris reașirea lor că o jumătate de an înainte, în care casă își perd toate drepturile și pretențiiile prescrise în aceste statute.

§. 15. Ori care membru al acestei Reuniuni, care ar deveni moralcescă pătit prin viță scandalosă, sau prin atare cas criminal, sau ar lucra contra înaintării scopului Reuniunii, sau dără ar avea intenții stricătoare pentru scopul ei, la propunerea motivată a unuia dintre membri se poate eschide din sinul Reuniunii, dar numai în adunarea generală cu majoritate de voturi secrete, și în asemenea casă atari membri eschizi și își perd toate drepturile ce le compet conform statutelor.

III. Organisarea Reuniunii.

§. 16. Reuniunea și desvoltă activitatea sa

- A. prin adunarea generală,
- B. prin comitetul,
- C. prin funcțiunarii, și
- D. prin despărțimintele sale.

A. Adunarea generală.

§. 17. Totalitatea membrilor Reuniunii constituie adunarea generală. Aceasta se ține în tot anul odată, și anume pe timpul februariei scolare. Diuă o defige comitetul și o publică cu 30 de dîle mai nainte prin diuare naționali cele mai lățite.

§. 18. Adunarea generală este ambulantă. Locul îl defige ea însăși.

§. 19. Pentru aducerea unei decizuni valide se recere majoritatea voturilor a membrilor prezenți.

§. 20. Agendele adunării generale sunt:

- a) examinarea raportului comitetului, casariului și a bibliotecariului;
- b) desbaterea și deciderea asupra propunerilor din partea membrilor;
- c) deciderea finală asupra propunerilor din partea comitetului sau despărțimintelor;
- d) desbaterea și deciderea cauzelor atingătoare de comunul interes al reuniunii, precum: prezentarea disertațiunilor compuse de membri, consultări despre reforme în învățămînt și alte cestioni pedagogice și didactice;
- e) alegerea funcțiunarilor și a comitetului cu aclamație sau votare nominală, la cererea în scris a 15 membrilor cu votare secretă;
- f) alegerea membrilor onorari;
- g) votarea bugetului Reuniunii pe anul viitor;
- h) modificarea statutelor;
- i) eschiderea membrilor amintiți în §. 15;
- j) defigerea locului pentru viitoră adunare generală.

§. 21. Comitetul în casă de lipsă sau la cererea motivată în scris a 15 membri ordinari convocă adunarea generală extraordinară.

Timpul și locul adunării generalei extraordinare îl defige comitetul și lăpădă dimpreună cu scopul ei cu 20 de dîle înainte.

B. Comitetul Reuniunii.

§. 22. Comitetul se compune din funcțiunarii Reuniunii, din șase membri de comitet aleși de adunarea generală și din toți președinții despărțimintelor Reuniunii. Membrii comitetului se aleg dintre membrii ordinari și fundatori pe un period de 3 ani.

§. 23. Comitetul va ține pe an trei ședințe ordinare, iar în casă de lipsă și extraordinare în luna și ziua care o va defige președintele.

§. 24. Pentru aducerea de decizuni valide se recere majoritatea voturilor a membrilor prezenți.

§. 25. Agendele comitetului sunt:

- a) a ținé în evidență toate afacerile curiente a Reuniunii;
- b) a executa conclușele adunării generalei;
- c) în înțelesul preliminarului a câștiga toate mijloacele conducețore la cultura membrilor, precum: cărți scientific, pedagogice și a. a.;
- d) a vegheasă asupra ordinei bune în afacerile Reuniunii, a controla incasarea tacelor dela membri, precum și totala stare a cassei Reuniunii, iară venitul a l administra conform decisiunilor adunărilor generalei;
- e) a încuviința ajutători din fondul Reuniunii;
- f) a compune cu finea fiecărui an raport special despre activitatea sa și starea spirituală și materială a Reuniunii;
- g) a face pregătirile necesare pentru adunarea generală;
- h) a pregăti proiecte privitoare la înaintarea scopului Reuniunii și a le propune adunării generalei spre desbatere și decidere;
- i) a primi membri ordinari, fundatori și ajutători la Reuniune (§. 10).

(Sfîrșitul va urma.)

hometanilor cari locuiesc în Silistra. O deputație a lor s-a dus la 14 curenți la Călărași spre a expedia de acolo acăstă adresă căci din Silistra era imposibil. Iată cuprinsul acestui document, astfel precum îl găsim prin diarele vieneze.

Silistra, 30 Aprilie (12 Mai).
Eselenției Sale ambasadorului . . . La Viena.

Sub semnătări ve rogă a aduce următoare la cunoștință înaltului Dystră guvern și încă și celorlalte cabinete ale Europei. Orașul nostru, împreună cu districtul la care aparține, are o populație de 50,000 suflete din care nu sunt însă decât 10,000 de creștini. Cu toate acestea orașul nostru a fost dat Bulgariei. De când însă orașul nostru aparține la Bulgaria, murdarii locuitori bulgari nu înțează de a ne trata rău și a grămadă asupra noastră miseria și jale. Suntem bătuți de densii în public, ba încă și prădati; și mulți din noi au fost chiar omorâți. Bună starea noastră a căzut deja într'un chip considerabil; de când suntem situați să trăim sub dominația bulgară, am devenit cu câteva milioane de franci mai săraci. Spre mare nouă nenorocire, rușii au început acum să între și prin casele și haremurile noastre, ne observând acolo cea mai mică docență sau cel mai mic obiceiu. De aceea încrederea și speranțele noastre au dispărut. Am vîzut să emigrăm, spre a putea trăi într-o țară străină, fideli prescrierilor religiunii noastre și după obiceiurile strămoșilor noștri. Vă rugăm dar, în numele civilizației și al omenirei, să ne dați ajutor și sprijin. Dacă Europa nu va vîzut sau nu va pute să ne dea un ajutor, atunci să ne acorde cel puțin protectoratul ei pentru ca să fim apărați contra atacurilor și a tentatelor rușilor și a bulgarilor și să ne putem salva viață, onoarea femeilor și a fetelor noastre, și a verăea noastră."

* Estragem următoarele din Curierul Balasan din Iași:

— În orașul nostru sosesc pe fiecare șăzdeci de trupe ruse și pahonți, parte staționeză aici, parte plecă înainte. Asemenea pe fiecare șăzdeci de trenuri sanitari trece pe la Gara nouă cu bolnavi în Rusia.

* De câteva dîle este o căldură nesferită în orașul nostru; dîlele acestea năcedut nici o picătură de plăie, cu toate că ni se asigură că prin pregiur ar fi plouat până pe la Mircea. Se simte mare nevoie de plăie și nu știm care vor fi urmările unei călduri aşa de timpuri. Căldura a variat dîlele acestea între 22 și 23 grade.

* (La istoria resbelului francez și german). De când cu polemica dintre principalele Napoleon și ducele de Gramont, nu trece mai nici o zi fără să nu iasă la lumină o nouă anecdotă, cu privire la preludiul resbelului de la 1870. Din toate se poate vedea, că cercurile din jurul împăratului au provocat din partea Franciei acel resbel fatal, pe când împăratul nu era decât un instrument fără voine, de și nu orb în mâna lor. Una din cele mai noi anedcente e aceasta: La 4 Septembrie, după catastrofa de la Sedan, principesa Matilda, vară lui Napoleon, se refugia la Bruxelles. Acolo ea spunea personalor ce o vizită, că împăratul iar fi zis plecând la armată: „Asigură-ți toate prețiosele; eu alerg spre o nouă născere nimicitoare.“

* (O explozie la Paris). Unul dintre cele mai mari sinistre ce a avut Parisul să deplângă de peste doi ani, sa înțemplat dîlele trecute pe la opt ore sara, la nr. 22 din strada Beranger, cartierul du Temple. Se crede că numărul morților e de peste 150.

O fabrică de praf fulminant de mercuriu pentru jucării de copii a făcut explozie. Într'un moment, edificiul care avea șese etaje, a luat foc de sus în jos și sub spăimântărea lovită ce suferise, s-a scufundat trăgând o parte din casa vecină. Detinătura s'a audiat până la extremitățile Parisului.

În strada Beranger ca și în pasajul Vendome nu erau de căzruine. Tote ferestrele erau sfărâmate și un mare număr de camine erau dărâmate. Un atelier întreg, conținând 60 lucrători a fost îngropat; se crede că sunt victime și în birtul de alături

Onoratele Redacțiuni sînt rogate pentru reproducere.

Dat în București din ședința generală ordinată a societății „Petru Maior“ din 6/18 Mai 1878.

Drd. A. Dumitrescu, Nestor Oprean, v. președinte, secretar.

* La una din ambasadele europene din Viena a sosit prin telegraf o adresă a ma-

